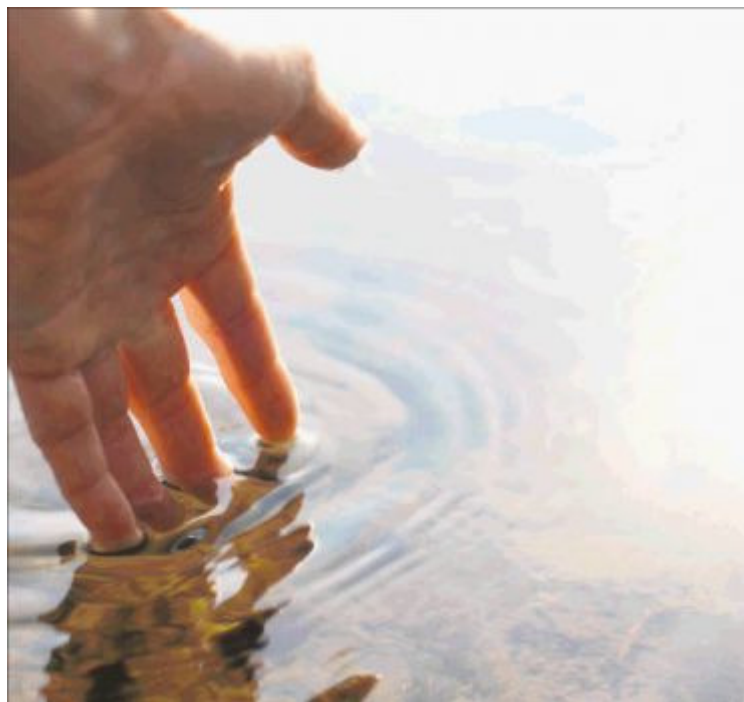

1 Vode ne prinašajo političnih točk

Ob svetovnem dnevu voda slovenska vodarska društva zahtevajo večji posluh vlade za dolgoročne projekte

[Slovenija](#) - torek, 22.03.2011 Tekst: Marjeta Kralj

Ljubljana - "Vsi projekti na področju voda za uresničitev zahtevajo daljše časovno obdobje, kot je štiriletni politični mandat parlamentarcev in vlade. Politične podpore dolgoročnim projektom tako ni, projekti se menjajo z menjavo oblasti, težav na področju vodarstva pa zato nismo sposobni reševati kljub možnosti črpanja razmeroma velikih količin evropskih sredstev iz kohezijskih skladov," je ob današnjem svetovnem dnevu voda poudaril predsednik slovenskega odbora za mednarodno desetletje 2005-2015 Voda za življenje pri Unescu dr. Mitja Brilly.

Kakovost slovenskih voda se počasi izboljšuje, vendar 12,6 odstotka podzemnih virov pitne vode v letu 2008 še vedno ni izpolnjevalo standardov za dobro kemijsko stanje, s katerim ocenjujejo onesnaženost vode z nevarnimi snovmi. (Foto: celgene/dokumentacija Dnevnika)

Odbor, ki ga sestavljajo predstavniki slovenskih vodarskih društev, je opozoril, da država potrebuje dolgoročno strategijo varstva voda, ki bo usmerjena v zagotavljanje zanesljive oskrbe prebivalstva z neoporečno pitno vodo, zadovoljivo varnost pred poplavami, varno delovanje vodnogospodarskih objektov in ohranjanje vodnih ekosistemov.

Člani odbora so pri tem izpostavili že več kot 20 let star problem oskrbe s pitno vodo na Primorskem, ki svojo stisko trenutno rešuje s črpanjem pitne vode iz hrvaškega vodovodnega sistema. Čeprav je vlada že začela s pripravo projekta za vzpostavitev lastnega vodovodnega omrežja, s katerim je želela kandidirati tudi za evropska sredstva, je z menjavo oblasti projekt

zamrl. "Slovenija čez nekaj let ne bo več upravičena do evropskih sredstev, zato bomo morali vse plačati iz lastnega žepa," je ob tem dejal predsednik društva za zaščito voda **dr. Boris Kompare**.

Hkrati je izpostavil, da se država na Primorskem naslanja le na en vodni vir, prav tako pa nima organiziranih strateških zalog vode. "V Sloveniji se pretoči 34 milijard kubičnih metrov vode, vendar v zadrževalnikih zadržimo le dva odstotka. Smo tretji v Evropi po vodnatosti države, a na repu glede zadrževanja vode," je dodal predstavnik komiteja za velike pregrade **dr. Andrej Kryžanowski**.

Necelovit pristop državne uprave k izvajanju obilice sicer dobrih zakonov je pripeljal tudi do šibkega načrtovanja in premajhnega ukrepanja pri zmanjševanju ogroženosti pred poplavami, plazovi in erozijo obal, je izpostavila predsednica društva vodarjev Slovenije **dr. Lidija Globevnik**. Po njenih besedah primanjkuje tako strokovnosti kot tudi finančnih sredstev, ogroženost območij pa povečujejo tudi nelegalni posegi v vodni prostor. Poleg tega se zaradi neuskklajene zakonodaje dela na vodah lahko opravljajo le šest tednov na leto, zato so vodotoki slabo vzdrževani. Nevarnost poplav, plazov in erozij tako narašča.

Se pa že vse od osamosvojitve dalje izboljšuje kakovost slovenskih voda, je povedal Kompare in pojasnil, da je temu botroval predvsem propad "umazane" industrije na začetku tranzicije in prehod na čistejšo in pri vodi manj potratno proizvodnjo. Zato po njegovem mnenju tudi industrijska poraba vode ni problematična, prav tako pa je stabilna poraba vode v gospodinjstvih - po podatkih statističnega urada je leta 2009 en prebivalec porabil približno 117 litrov dnevno. "Pri porabi vode smo Slovenci skromni, saj na primer en Američan porabi več kot 400 litrov vode dnevno," je dodal nekdanji predsednik društva za zaščito voda **dr. Milenko Roš**.

Pri tem se 97 odstotkov pitne vode načrpa iz podzemnih virov, ki so po Komparetovih besedah v dobrem kemijskem stanju. To pomeni, da je obremenjenost slovenskih voda z nevarnimi snovmi majhna. Je pa Kompare opozoril, da imajo manjši vodovodni sistemi, ki oskrbujejo do 500 prebivalcev, slabšo mikrobiološko sestavo in so zato zdravstveno bolj oporečni od velikih sistemov. Za Slovenijo značilna razpršena poselitev pa po njegovih besedah vpliva tudi na to, da je zelo majhen del slovenskih gospodinjstev priključen na čistilne naprave.

Po podatkih statističnega urada iz leta 2007 ta delež znaša 48 odstotkov, kar je v primerjavi s 70-odstotnim povprečjem Evropske unije malo. Gradnja čistilnih naprav za majhno število prebivalcev je namreč draga, odpadne vode pa tako končajo v okolju.